

ÇOCUKLAR İÇİN KLASİKLER
CARLO COLLODI

Pinokyo

CARLO COLLODI

Pinokyo

Çeviren
Ülkü Tamer

Remzi Kitabevi

PINOKYO /Carlo Collodi

Özgün adı: *Pinocchio*

© Türkçe çeviri: Remzi Kitabevi, 1997

Her hakkı saklıdır.

Bu yapıtın aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

Çeviren: Ülkü Tamer

Kapak resmi: Oğan Kandemiroğlu

İç resimleme: Şenol Kirpikçioğlu

Kapak düzeni: Ömer Erduran

ISBN 978-975-14-1739-8

CEP BOY BİRİNCİ BASIM: Ekim 2016

Remzi Kitabevi A.Ş., Akmerkez E3-14, 34337 Etiler-İstanbul

Sertifika no: 10705

Tel (212) 282 2080 Faks (212) 282 2090

www.remzi.com.tr post@remzi.com.tr

Baskı ve cilt: Remzi Kitabevi A.Ş. basım tesisleri
100. Yıl Matbaacılar Sitesi, 196, Bağcılar-İstanbul
Sertifika no: 10648

1

*Marangoz Bay Kiraz, çocuklar gibi güliüp
ağlayan bir odun buluyor.*

Bir zamanlar...

Okurlarım, “Bir kral varmış!” diye bağıracaklar bir ağzdan.

Hayır, çocuklar, yanılıyorsunuz. Bir zamanlar bir odun parçası vardı.

En iyi cinsten bir odun değildi bu; kışın odayı ısıtmak için sobada yakılan, bildiğimiz odunlardandı.

Nasıl oldu, orasını ben de tam bilmiyorum, odun günün birinde yaşlı bir marangozun dükkânında ortaya çıkıverdi; asıl adı Antonio’ydu marangozun, ama burnunun ucu her zaman olgun bir kiraz gibi kıpkırmızı ve pırıl pırıl olduğu için herkes ona Bay Kiraz derdi.

Bay Kiraz odunu görünce pek sevindi. Ellerini keyifle ovuşturarak, “Tam zamanında karşıma çıktı

bu,” dedi. “Ben de sehpaaya ayak yapmak için bir şeyler arıyordum.”

Sonra bir an bile duraklamadan, odunun kabuğunu yontmak için keskin baltasını eline aldı. Onu tam indirecekti ki, kolu havada kalıverdi, çünkü incecik, titrek bir sesin kendisine, “N’olursun, hızlı vurma,” diye yalvardığını duymuştu.

Bay Kiraz’ın ne kadar şaşırdığını artık siz düşünün.

Sesin nereden geldiğini anlayabilmek için çevresine bakındı, ama kimseyi göremedi. Sıranın altına baktı, kimse yoktu. Kapısı hep kapalı duran dolaba baktı, kimse yoktu. Yongaları, talaşları doldurduğu

sepete baktı, kimse yoktu. Kapıyı açıp sokağa baktı, kimse yoktu! Ne yapacaktı şimdi?

Kafasını kaşıyıp gülererek, “Anlaşıldı,” dedi. “Hayal görmüş olmalıyım. Şimdi iş başına!”

Baltasını kaldırıp oduna indirdi.

Aynı ince ses, “Ah! Canımı yaktın!” diye sızlandı yine.

Bu kere şaşkınlıktan olduğu yerde kalakaldı Bay Kiraz. Gözleri yuvalarından fırladı; ağzı bir karış açıldı; dili, hani bazı çeşmelerin üstündeki taş maskelerde olduğu gibi, neredeyse çenesine kadar sarktı.

Konuşacak gücü bulunca, korkuyla titreyip kekeleyerek, “Bu ince ses nereden geldi? Kimsecikler yok burada?” dedi. “Yoksa bu odun parçası mı çocuklar gibi bağırp sızlanıyor? İnanamıyorum. Şu odun... Bakın şuna! Bildiğimiz odunlardan... Ocağa atıp ateş yakmaya, tencereyi kaynatmaya yarar. Öyleyse? İçinde biri mi var acaba? Eğer varsa, yandı demektir. Şimdi canına okurum!”

Zavallı oduncuğu alıp, hiç acımadan, iki eliyle birden duvara vurmaya başladı.

Sonra durdu, bu kere de sızlanacak mı diye sese kulak kabarttı. İki dakika bekledi... ses yok; beş dakika... ses yok; on dakika... yine ses yok!

Gülüp peruğunu çekiştirerek, “Şimdi anlıyorum!” diye bağırdı. “Herhalde hayal gördüm;

işimin başına döneyim.” Çok korktuğu için, kendi kendini yüreklendirmek için şarkı söylemeye başladı.

Bu arada baltayı yere bırakıp rendesini aldı, odunu rendelemeye koyuldu.

Odunu rendelerken, ince sesin, “Dur! Beni gıdıklıyorsun!” diye kıkırdadığını duydu.

İşte bu sefer Bay Kiraz yıldırım çarpmış gibi yere yığıldı.

Gözlerini açtığında yerde oturmaktaydı. Öylesine değişmişti ki, gören tanıyamazdı onu. Her zaman kıpkırmızı olan burnunun ucu bile korkudan mosmor kesilmişti.

2

Bay Kiraz, odunu arkadaşı Geppetto'ya veriyor; Geppetto, dans eden, hoplayıp zıplayan, havada taklalar atan eşsiz bir kukla yapmak istiyor.

O sırada kapı çalındı. “Girin!” diye seslendi marangoz; ayağa kalkamayacak kadar bitkindi.

Ufak tefek, güler yüzlü, yaşlı bir adam girdi

dükkâna. Adı Geppetto'ydu, ama çocuklar mısır püskülüne benzeyen sarı peruğu yüzünden, Püsküllü diyerek onu kızdırırlardı.

Çok çabuk öfkelenirdi Geppetto. Ona Püsküllü diyenin vay gelirdi başına! Düpedüz çıldırırdı; kimse onunla baş edemezdi.

"Günaydın Bay Antonio," dedi Geppetto. "Ne yapıyorsun orada?"

"Karıncalara okuma yazma öğretiyorum."

"Kolay gelsin öyleyse!"

"Seni buraya getiren nedir bakalım?"

"Bacaklarım Bay Antonio; senden bir ricam var."

Marangoz, dizlerinin üstünde doğrularak, "Emrindeyim," dedi.

"Bu sabah aklıma bir şey geldi."

"Söyle de dinleyelim."

"Güzel bir tahta kukla yapsam diye düşündüm... Dans eden, hoplayıp zıplayan, havada taklalar atan gerçekten güzel bir kukla. Bu kuklayla dünyayı dolaşır, bir lokma ekmeğimi, bir bardak içkimi kazanırım. Ne dersin?"

Aynı ince, gizemli ses, "Yaşa, Püsküllü!" diye bağırdı.

Bay Geppetto, Püsküllü sözünü duyar duymaz öyle öfkelenmişti ki, biber gibi kıpkırmızı kesildi. Marangoza dönüp, burnundan soluyarak, "Neden beni kızdırıyorsun?" dedi.

“Kim kızdırıyor?”

“Püsküllü dedin bana!”

“Demedim!”

“Yaa! Ben demişimdir belki! Sen dedin!”

“Demedim!”

“Dedin!”

“Demedim!”

“Dedin!”

Öfkeleri arttıkça, sözler yerini yumruklara bıraktı. Birbirlerinin peruklarına yapıştılar, karşılıklı yumruk salladılar.

Kavganın sonunda Geppetto'nun sarı peruğu Bay Antonio'nun ellerinde, marangozun kır peruğu da Geppetto'nun dişleri arasındaydı.

“Ver peruğumu!” dedi Bay Antonio.

“Sen de benimkini ver, barışalım.”

Ufak tefek iki ihtiyar peruklarına yeniden kavuşunca tokalaştılar, sonsuza kadar dost olacaklarına söz verdiler.

Marangoz, yine dost olduklarını kanıtlamak istercesine, “Söyle bakalım, komşum,” dedi, “benden ne istiyorsun?”

“Kukla yapmak için küçük bir tahta parçası istiyorum. Verir misin?”

Bay Antonio odun yığınlarına keyifle, biraz önce kendisinin ödünü koparan odunu aldı. Onu tam arkadaşına uzatırken, odun elinden fırlayıp zavallı Geppetto'nun bacağına indi.

“Ah! Ne de güzel veriyorsun ya! Bay Antonio, az kalsın beni sakatlayacaktın.”

“Yemin ederim ki, ben yapmadım!”

“Ben yaptım öyleyse!”

“Hep bu odunun suçu.”

“Evet, biliyorum, bacağıma bu odun indi... Ama onu sen vurdun!”

“Ben vurmam!”

“Yalan söylüyorsun!”

“Bana böyle şeyler söyleme, Geppetto! Söylersen, ben de sana Püsküllü derim.”

“Mankafa!”

“Püsküllü!”

“Eşek!”

“Püsküllü!”

“Suratsız maymun!”

“Püsküllü!”

Kendisine üçüncü kere Püsküllü denildiğini duyan Geppetto, marangoza saldırdı, öfkeden hiçbir şey görmüyordu gözleri; ikinci kavga, birincisinden de beterdi.

Sona erdiğinde, Bay Antonio'nun burnunda iki tırmık izi fazla, Geppetto'nun ceketinde de iki düğme eksikti. Ödeşmiş oluyorlardı böylece; yeneden tokalaşıp dost kalmaya söz verdiler. Geppetto odunu aldı, Bay Antonio'ya teşekkür edip topallaya topallaya evinin yolunu tuttu.

* * *

3

*Geppetto eve gidip kuklasını yapıyor; ona
Pinokyo adını veriyor; kuklanın başı derde
giriyor.*

Geppetto'nun alt kattaki küçük odası, merdivenlerin altındaki bir pencereden giren ışıkla aydınlanıyordu. Eşyaları daha basit olamazdı. Eski bir iskemle, zangırdayan bir yatak, bir de kırık dökük masa. Odanın arka duvarında, yanan ateşiyle bir ocak resmi vardı; ateşin üstüne de fokurtuyla kaynayan suyunun buharı sahiciymiş gibi havaya yayılan bir tencere çizilmişti.

Geppetto evine varır varmaz araçlarını alıp kuklasını yapmaya koyuldu.

"Adını ne koysam?" diye düşündü. "Pinokyo koyayım. Bu ad ona uğur getirecek. Bir zamanlar bir Pinokyolar ailesi tanımıştım: baba Pinokyo, anne Pinokya, çocuklar Pinokyi; ne güzel geçinirlerdi. İçlerinde en zenginleri dilenciydi."

Kuklanın adını koyunca, büyük bir coşkuyla işe sarıldı. Çok kısa sürede saçlarını, alnını, gözlerini yaptı.

Gözlerini bitirince, bir de ne görsün! O gözler kıvıldamıyor, kendisine bakmıyor mu! Şaşkınlığını siz düşünün artık.

Geppetto, tahta iki gözün kendisine baktığını görünce pek hoşlanmadı bundan; öfkeyle, “Sizi gidi tahta gözler, bana niye bakıyorsunuz öyle?” diye sordu.

Ama yanıt alamadı.

Gözlerden sonra burnu yaptı; bitirir bitirmez, burun uzamaya başladı. Uzadı, uzadı, birkaç dakika içinde uçsuz bucaksız bir şey olup çıktı.

Zavallı Geppetto onu kısaltmak için canını dişine taktı; ama ne kadar kısaltsa, inatçı burun o kadar uzuyordu.

Burundan sonra ağız yaptı; ama daha bitirmeden, ağız gülmeye, onunla dalga geçmeye başladı.

“Kes gülmeyi!” dedi Geppetto; ama sanki duvara söylemişti bunu.

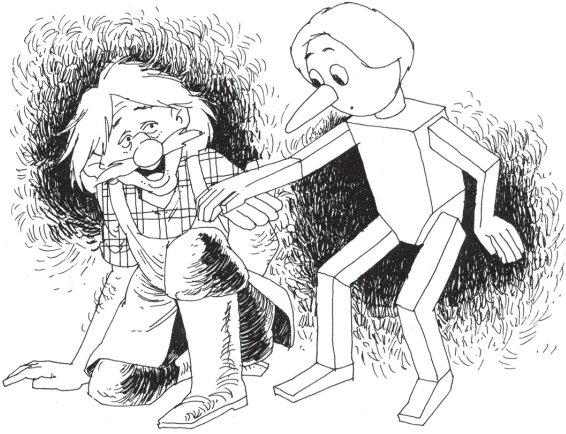
Parmağını sallayarak, “Kes gülmeyi diyorum!” diye bağırdı.

Ağız gülmeyi kesti, dilini çıkardı.

Geppetto, kuklayı şımartmak istemediği için bunu görmezden geldi, işine devam etti.

Ağızdan sonra çeneyi, boynu, omuzları, karnı, kolları, elleri yaptı.

Eller biter bitmez, Geppetto'nun peruğu kafasından uçuverdi. Adamcağız başını kaldırıncaya, sarı peruğunu kuklanın ellerinde gördü.

“Pinokyo! Peruğumu hemen geri ver bana!”

Ama Pinokyo, peruğu geri vereceğine kendi kafasına geçirdi; geçirir geçirmez de altında neredeyse kayboldu.

Geppetto, bu alaycı davranış karşısında yaşamında hiç üzülmeye kadar üzüldü. Pinokyo’ya dönüp, “Haylaz çocuk!” dedi. “Daha tamamlanmadın bile! Kalkıp babana karşı geliyorsun! Bu kötü bir şey, yavrum, çok kötü bir şey!” Gözünden akan bir damla yaş sildi.

Sıra bacaklarla ayaklara gelmişti.

Geppetto ayakları tamamlar tamamlamaz burununa tekmeyi yedi.

“Hak ettim bunu,” dedi kendi kendine. “Daha önce aklım neredeydi! Artık çok geç.”

Kuklayı ellerine aldı, yürüyüp yürümediğine bakmak için yere koydu; ama Pinokyo kaskatı bacaklarını nasıl oynatacağını bilemiyordu. Geppetto elinden tutup nasıl adım atılacağını gösterdi ona.

Bacaklarındaki tutukluk geçince, Pinokyo kendi kendine yürümeye, odada koşmaya başladı; sonunda kapıdan fırlayıp sokağa kaçtı.

Zavallı yaşlı Geppetto koşabildiği kadar hızlı koşarak peşine düştü onun, ama kuklayı yakalayamadı; küçük yaramaz, tavşan gibi zıplayarak kaçıyor; tahta ayakları kaldırımında takırıyor, yirmi çift tahta kunduranın çıkardığı sesi çıkarıyordu.

“Yakalayın! Yakalayın!” diye bağırdı Geppetto.

Ama tahta kuklanın yarış atı gibi hızla koştuğunu görenler, ona önce şaşkınlıkla bakıyor, sonra da kasıklarına sancı girinceye kadar gülüyor, gülüyor, gülüyorlardı.

Şans bu ya, sonunda bir polis çıkageldi, takırtıyı duyunca birinin atının ahırından kaçtığını sandı. Onun önünü kesip başka sorun yaratmasını önlemek için bacaklarını açıp yiğitçe sokağın ortasına dikildi.

Pinokyo uzaktan polisin yolu kestiğini gördü; onun bacakları arasından kaçıp gitmek istedi, ama başaramadı.

Polis, yerinden kımıldamadan burnundan, sanki polisler tutsun diye yaratılmış gülünç, uzun burnundan yakalayıp kaldırdı onu, Geppetto'ya verdi. Geppetto, yaramazlığından ötürü cezalandırmak için kulaklarını çekmek istedi Pinokyo'nun. Kafasında kulak bulamayınca ne hale geldi, artık siz düşünün! Neden bulamadı dersiniz? Onu öyle aceleyle yapmıştı ki, kulakları unutmuştu.

Kuklayı boynundan tuttu, oradan uzaklaşırken kafasını sallayarak, "Eve gidelim de görürsün sen!" dedi.

Pinokyo bunu duyar duymaz yere attı kendini, gitmemek için direnmeye başladı.

İşi gücü olmayan bir sürü meraklı çevresine toplandı onun. Her kafadan bir ses çıkıyordu.

"Zavallı kukla eve gitmemekte haklı," diyordu bazıları. "Kim bilir Geppetto orada kendisine nasıl korkunç bir dayak atacak?"

Ötekiler de, "Geppetto *görüniüşte* iyi bir insan, ama aslında çocuklara çok acımasız davranır," diye ekliyorlardı. "Bu zavallı kuklayı onun ellerine bırakırsak paramparça eder."

Kısacası, o kadar çok şey söylendi, o kadar şamata edildi ki, polis Pinokyo'yu bıraktı, zavallı Geppetto'yu cezaevine götürmeye karar verdi.

Kendini savunmak için bir şey söyleyemiyordu Geppetto, bir buzağı gibi inliyordu sadece; cezaevine yollanırken, "Haylaz çocuk! Güzel bir kukla

yapmak için ne kadar da uğraşmışım! Ama hak ettim bunu. Başıma geleceklere kestirmeliydim!” diyebilirdi.

Bundan sonra olanlar ise inanılacak gibi değil; daha sonraki bölümlerde hepsini anlatacağım.

4

*Pinokyo ile cırcır böceği; yaramaz çocuklar,
kendilerinden akıllı kimselerin yol
göstericiliğinden pek hoşlanmıyor.*

Size şu kadarını söyleyeyim ki, çocuklar, zavallı Geppetto hiçbir suçu olmadan cezaevine götürülürken, tek başına kalan haylaz Pinokyo da tarlalardan geçerek koşa koşa evin yolunu tuttu. Bir keçi ya da avcılardan kaçan bir tavşan yavrusu gibi, tümseklerden, dikenli çalılardan, su dolu hendeklerden atladı.

Eve vardığında kapıyı aralık buldu. İçeri girdi, kapıyı sürgüledi. Sonra derin bir oh çekerek kendini yere attı.

Ama uzun sürmedi rahatlığı, odada birinin, “Cır-cır -cır!” diye seslendiğini duymuştu çünkü.

“...bir çocuk gerçekten iyiye,
ne kadar kötü alışkanlıkları
olursa olsun, ne kadar
yaramazlık ederse etsin,
yanlışlarını düzeltebilir. ”

ISBN 978-975-14-1739-8

9 789751 417398

₺ 6,00